

**Donald Barthelme**

# **Điều sai lầm đầu tiên của em bé**

Hoàng Ngọc Tuấn dịch

**Nguyên tác: The first thing the baby did wrong**

Điều sai lầm đầu tiên của em bé là xé những trang sách. Vì thế chúng tôi đặt ra điều luật là mỗi lần nó xé một trang sách nó phải bị nhốt một mình bốn giờ đồng hồ trong phòng kín. Thoạt đầu, nó xé mỗi ngày khoảng một trang, và điều luật được áp dụng rất tốt, mặc dù tiếng khóc gào đằng sau cánh cửa làm chúng tôi khổ tâm. Chúng tôi lý luận rằng đó là cái giá bạn phải trả, hoặc một phần cái giá bạn phải trả. Nhưng rồi đến lúc những ngón tay nó mạnh hơn, nó bắt đầu xé hai trang sách một lượt, nghĩa là tám giờ đồng hồ một mình trong phòng, cửa đóng kín, và làm mọi người khổ sở gấp đôi. Nhưng nó không chịu thừa tật ấy. Và rồi dần dần đến lúc chúng tôi bắt đầu chịu đựng những ngày nó xé một lượt ba hay bốn trang khiến có lúc nó phải bị ở trong phòng kín một mình đến mười sáu giờ đồng hồ liên tục, làm sai lệch cả giờ giấc ăn uống của nó và làm vợ tôi lo lắng. Nhưng tôi cảm thấy rằng nếu bạn đặt ra một điều luật, bạn phải thi hành, bạn phải nhất quán, nếu không thì lũ con nít sẽ hiểu sai hết. Lúc ấy em bé khoảng mười bốn hay mười lăm tháng. Thường thường, dĩ nhiên, nó ngủ gục đi, sau chừng một giờ kêu gào, thật là may mắn. Phòng của nó rất xinh xắn, có một con ngựa gỗ dễ thương và cả hàng trăm con búp bê và con vật nhồi bông. Có rất nhiều việc để làm trong phòng ấy nếu bạn sử dụng thì giờ một cách khôn ngoan, chẳng hạn trò sắp hình và bao nhiêu trò khác. Rủi thay, thỉnh thoảng chúng tôi mở

cửa phòng ra và khám phá nó đã xé thêm nhiều trang giấy từ nhiều cuốn sách khác trong khi nó đang bị nhốt, và những trang ấy phải được cộng thêm vào tổng số, cho công bình.

Tên em bé là Born Dancin (Sinh ra đã nhảy múa). Chúng tôi cho em bé chút ít rượu nho, đỏ, trắng và xanh, và nói chuyện nghiêm túc với nó. Nhưng cũng chẳng khá chút nào.

Tôi phải nói là nó rất khéo léo. Bạn đến với nó ở chỗ nó đang chơi trên sàn nhà, trong những lúc hiếm hoi nó được thả ra khỏi phòng, và bạn thấy có một cuốn sách mở ra bên cạnh nó, và bạn quan sát cuốn sách và thấy nó hết sức hoàn hảo. Nhưng rồi bạn nhìn kỹ hơn và khám phá một góc nhỏ bị xé ra, bạn dễ dàng bỏ qua vì tưởng sách cũ thì phải sờn gáy, nhưng tôi biết nó đã làm gì, nó đã xé cái góc nhỏ ấy ra để nuốt chơi. Vì thế, chỗ rách ấy phải được tính thành giờ phạt cho rành mạch. Tổng số giờ phạt của những chuyện như vậy có thể dài đến độ làm hỏng kế hoạch của bạn. Vợ tôi nói có lẽ chúng tôi quá cứng rắn và em bé đang sút cân. Nhưng tôi vạch ra cho bà ấy thấy rằng em bé có một đời dài để sống và phải sống trong một thế giới với những người khác, phải sống trong một thế giới có rất nhiều luật lệ, và nếu bạn không thể học cách chơi cho đúng luật lệ thì bạn sẽ bị bỏ rơi ngoài chốn lạnh lẽo chẳng còn ra cái dáng gì nữa, mọi người sẽ xa lánh và tẩy chay bạn. Khoảng thời gian dài nhất chúng tôi đã nhốt em bé trong phòng liên một mạch là tám mươi tám giờ đồng hồ, và lần ấy chấm dứt khi vợ tôi dùng xà beng cạy bung bản lề cánh cửa mặc dù em bé còn nợ chúng tôi mười hai giờ nữa vì đã xé một lượt hai mươi lăm trang. Tôi gắn cánh cửa vào bản lề trở lại và ráp thêm một ổ khoá lớn, thứ khoá chỉ mở được bằng cách nhét một thẻ có nam châm vào rãnh, và tôi giữ cái thẻ ấy.

Nhưng mọi việc cũng chẳng khá hơn. Em bé lại bước ra khỏi phòng như một con dơi ra khỏi địa ngục và chạy nhanh đến cuốn sách gần nhất, “Mặt trăng

ngủ ngon nhé” hay bất cứ cuốn nào khác, và bắt đầu thẳng tay xé. Tôi thấy có ba mươi bốn trang sách “Mặt trăng ngủ ngon nhé” rớt xuống sàn trong vòng mười giây đồng hồ. Thêm hai cái bìa rách. Tôi bắt đầu thấy hơi sốt ruột. Khi tôi cộng những món nợ của nó, qui ra giờ, tôi có thể thấy nó sẽ không được bước ra khỏi phòng mãi cho đến năm 1992, nếu thi hành đúng. Bên cạnh đó, nó lại có vẻ xanh xao quá. Đã nhiều tuần nó chưa ra công viên. Chúng tôi ít nhiều đang chịu một cơn khủng hoảng đạo đức.

Tôi giải quyết vấn đề bằng cách tuyên bố rằng xé sách là điều chấp nhận được, và hơn thế nữa, nếu trong quá khứ đã lỡ xé sách thì cũng hoàn toàn chấp nhận được. Đó chính là một trong những điều thú vị của thiên chức làm cha mẹ - bạn có rất nhiều cách để giải quyết vấn đề, và cách nào cũng tốt như vàng. Em bé và tôi giờ đây vui vẻ ngồi trên sàn nhà, bên cạnh nhau, ra sức xé sách, và đôi khi, để được vui thêm, hai cha con chạy ra đường và cùng nhau đập kính xe hơi.

Nguyên tác: “The first thing the baby did wrong...”, trong Donald Barthelme, *Overnight to Many Distant Cities* [Đi qua đêm đến nhiều thành phố xa xôi] (New York: Penguin, 1983)